

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w POZNANIU

Poznań, dnia 24 stycznia 2011r.

WK-0911/56/2010

Pan
Czesław Smorowski
Przewodniczący
Zarządu Związku Międzygminnego
Koniński Region Komunalny
w Koninie

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Związku Międzygminnego Koniński Region Komunalny obejmującej rok budżetowy 2009.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole, który został podpisany w dniu 07.12.2010 roku.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa przez pracowników w zakresie wykonywanych przez nich zadań, a także brakiem nadzoru ze strony kierownictwa, a mianowicie:

1. W zakresie prowadzonych w 2009r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy zarówno ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002r. Nr 76, poz. 694, ze zm.), jak i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020, ze zm.), a mianowicie:

1) Nie wszystkie dochody budżetowe podległej jednostki budżetowej (tj. Jednostki Realizującej Projekt „Uporządkowanie gospodarki na terenie subregionu konińskiego” utworzonej na podstawie uchwały Zgromadzenia Związku Nr 1/2008 z dnia 29 stycznia 2008r.) ewidencjonowano na koncie 222 w księgach budżetu. Powyższe naruszyło zasady prowadzenia tego konta określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia.

Na koncie 222 w księgach budżetu księgowano (na podstawie sprawozdań jednostkowych Rb-27S) tylko dochody z odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych podległej jednostki budżetowej, których jednostka nie zdążyła przekazać na rachunek budżetu w danym okresie sprawozdawczym. W pozostałych okresach przekazywane przez Jednostkę Realizującą Projekt wpłaty na rachunek bankowy budżetu ewidencjonowane były w budżecie bezpośrednio na kontach Wn 133 Ma 901.

Natomiast Jednostka Realizująca Projekt pomimo, że realizowała dochody to nie ujmowała ich w swoich księgach i nie rozliczała się z nich poprzez sprawozdania. Jednostka wykazywała zrealizowane dochody w sprawozdaniu Rb-27S (kol. 7 dochody wykonane) tylko wówczas, gdy nie zdążyła w danym okresie sprawozdawczym przekazać tych środków na rachunek budżetu. W pozostałych okresach przekazanych do budżetu odsetek bankowych nie wykazywano w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S JRP.

Następstwem powyższego było wykazanie w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 31.12.2009r. kwoty dochodów wykonanych w wysokości 0,08 zł, podczas gdy w

rzeczywistości jednostka w 2009r. uzyskała dochody (z tytułu odsetek bankowych) w kwocie 30,55 zł.

Ponadto na koncie 222 w księgach budżetu ewidencjonowano dochody zgromadzone na rachunku bankowym Związku (jako jednostki budżetowej) pomimo, że dla Związku i dla Budżetu prowadzony jest jeden (wspólny) rachunek bankowy, tym samym Związek jako jednostka budżetowa winna pobierać dochody bezpośrednio na rachunek bieżący budżetu i nie stosować konta 222.

- 2) Niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. (opis konta 750, 860) przeksięgowano w dniu 31.12.2009r. kwotę zaewidencjonowaną na koncie 750 „Przychody i koszty finansowe” na konto 860 „Straty i zyski nadzwyczajne i wynik finansowy” saldem, zamiast obrotami. Obroty na koncie 750 za rok 2009 wynosiły:

Obrót Wn 150,00 zł

Obrót Ma 752.108,56 zł

Saldo Ma 751.958,56 zł

natomiast na koncie 860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy” w korespondencji z kontem 750 zaksięgowane są kwoty:

860 Ma = 751.958,56 zł

750 Wn = 751.958,56 zł

Zgodnie z rozporządzeniem w końcu roku obrotowego przenosi się na konto 860 oddzielnie obroty Wn i oddzielnie obroty Ma konta 750.

- 3) Na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” nie ujmowano wszystkich wpływających w ciągu roku rachunków i faktur od dostawców i wykonawców z odroczoneymi terminami płatności. Było to niezgodne z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz opisem do konta 201, zawartym w rozporządzeniu.

Z wyjaśnienia Głównej księgowej złożonego w trakcie kontroli wynika, że „W związku Międzygminnym „Koniński Region Komunalny” faktury (zobowiązania) dotyczące danego miesiąca, które są w tym miesiącu płacone ewidencjonowano bezpośrednio przy pomocy konta 400 i 130. Natomiast przy zobowiązaniach, które przechodzą na następny okres obrachunkowy (miesiąc) przeprowadza się poprzez konto rozrachunków (201) z kontem kosztów (400). Uproszczenie zastosowano zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości. Informuje, że od 2010 r. podstawą dokonania zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe, stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych (art. 20 ustawy o rachunkowości). F-ra 400/201, zapłata 201/130.”

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu w piśmie WK-0912/1/2006 z dnia 28 grudnia 2006r., zawierającym wnioski pokontrolne sformułowane na podstawie wyników kontroli problemowej, ujawniła m.in. nieprawidłowość dotyczącą ujmowania na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” operacji tylko na koniec kwartału. W udzielonej odpowiedzi o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych pismem z dnia 15 marca 2007 r. Przewodniczący Zarządu Związku poinformował Izbę o wykonaniu zaleceń pokontrolnych. Obecna kontrola wykazała, iż w 2009r. na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” nadal nie ujmowano wszystkich wpływających w ciągu roku rachunków i faktur od dostawców i wykonawców z odroczoneymi terminami płatności. Nieprawidłowość usunięto dopiero w 2010r.

2. W bilansie z wykonania budżetu Związku (organu) w poz. II.1.3 Niewykonane wydatki, nie wykazano kwoty 11.707,80 zł ze znakiem (-) tj. salda konta 903 przed przeksięgowaniem na konto 961 „Nadwyżka lub niedobór budżetu”, natomiast w poz. II.1.1 Nadwyżka budżetu wykazano kwotę 60.959,82 zł (tj. saldo kont 901-902-903).

Było to niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), w którym zapisano, że jednostki samorządu

terytorialnego bilans z wykonania budżetu sporządzają według wzoru, stanowiącego załącznik nr 4 do wskazanego rozporządzenia. We wzorze bilansu z wykonania budżetu - po stronie pasywów - w wierszu II. Aktywa netto budżetu, wyodrębniono między innymi dane dotyczące:

- nadwyżki lub niedoboru budżetu (wiersz II.1.1. i II.1.2.),
- niewykonanych wydatków (wiersz II.1.3.),
- wyniku na funduszach pomocowych (wiersz II.1.4.) oraz funduszy pomocowych (wiersz II.4.).

3. W 2009r. nie sporządzono jednostkowego sprawozdania Rb-28S (organu) w zakresie wydatków niewygasających. Skutkiem powyższego dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb- 28S (wykazane prawidłowo) nie odzwierciedlały danych wynikających z sumy sprawozdań jednostkowych Rb-28S. Było to niezgodne z przepisami § 6 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115 poz. 781), stanowiącymi, że sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.
4. Wyplacone w dniu 21.12.2009r. nagrody dla pracownika administracji (kwota 1.672,57 zł netto, 2.400,00 zł brutto) oraz Kierownika RCEE (kwota 1.672,57 zł netto, 2.400,00 zł brutto) zaewidencjonowano w dwóch podziałkach klasyfikacji budżetowej tj. w dz. 750 rozdz. 75095 § 4010 ujęto kwotę 4.000 zł brutto oraz w dz. 900 rozdz. 90095 § 4010 kwotę 800 zł brutto. Wynagrodzenia dla w/w pracowników planowane były w 2009r. w dz. 900 rozdz. 90095 § 4010. Wypłatę wynagrodzeń w 2009r. dla tych pracowników ewidencjonowano w dz. 900 rozdz. 90095 § 4010 (konto 130/90095/4010/00), natomiast wypłatę nagród w dniu 21.12.2009r. zaewidencjonowano w dwóch rozdziałach. Według wyjaśnienia Głównego księgowego „Nagrody dla w/w pracowników zostały wypłacone w dniu 21.12.2009r. i zaewidencjonowane w dwóch różnych rozdziałach, ponieważ w/w pracownicy w 2009 roku wykonywali czynności na rzecz Zarządu Związku – Jednostki Realizującej Projekt w związku z realizacją Projektu PN „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”, ponieważ w JRP była zatrudniona 1 osoba na ¼ etatu oraz w I kwartale 2009 r. kierownik – na cały etat.” W planie finansowym Związku na 2009r. (Uchwała nr 15/2008 z dnia 27 listopada 2008r. ze zm.) w dz. 900 rozdz. 90095 § 4010 zaplanowano kwotę 90.000 zł, natomiast wykonanie (za okres od 01.01.2009r. do 31.12.2009r.) wyniosło 89.929,00 zł. Przy prawidłowym sklasyfikowaniu wydatku dotyczącego wypłaconych nagród (tj. w dz. 900 rozdz. 90095 § 4010 kwoty 4.000 zł) kwota wykonanych wydatków przekroczyłaby kwotę zaplanowaną w tej podziałce klasyfikacji budżetowej o 3.929 zł.
5. Wydatek dotyczący zakupu opravek, soczewek oraz usługi wykonania okularów korygujących z powłoką ochronną do pracy przy komputerze dla Głównego księgowego Związku (Faktura VAT nr 0057/2009 z dnia 20.12.2009r. wystawiona przez STILOPTICA P.H.U. „Złoty Kłos” M. Kłowski z Konina) w kwocie 315 zł sklasyfikowano w w dziale 750 rozdziale 75095 § 4300, zamiast w § 3020 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”. Było to niezgodne z przepisami załącznika Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107 poz. 726 ze zm.).

6. Kontrola terminowości wpłat z tytułu składek członkowskich wnoszonych przez uczestników Związku wykazała, że nie wszyscy członkowie Związku opłacali składki w terminach określonych w Uchwale Zgromadzenia Związku Nr 13/2008r. z dnia 27 listopada 2008r. w sprawie ustalenia wysokości składki rocznej na 2009r. na działalność Związku Międzygminnego „Koniński Region Komunalny. Stwierdzono przekazywanie wpłat składek członkowskich po terminach wskazanych w uchwale z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 12 dni.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt. 1, obowiązującej w 2009r. ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), obecnie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 ze zm.) stanowią, że składki uiszczane przez uczestników Związku są dochodami Związku.

Przedstawiając Panu Przewodniczącemu Zarządu powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Główną księgową Związku do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), a w szczególności:

1) Wszystkie zrealizowane przez podległą jednostkę budżetową dochody budżetowe ewidencjonować (w organie) na koncie 222. Konto 222 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901. Na stronie Ma konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe, w korespondencji z kontem 133.

Natomiast w jednostce budżetowej konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji odpowiednio z kontami 130 lub 132. Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych. Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych do budżetu.

Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Wszystkie zrealizowane przez jednostkę budżetową dochody budżetowe wykazywać w sprawozdaniach jednostkowych Rb- 27S tej jednostki.

- 2) Stosować zasady funkcjonowania kont wynikające z rozporządzenia. Zamykając księgi rachunkowe na koniec roku konto 750 przenosić na konto 860 roku obrotami tego konta a nie saldem, zgodnie z opisem konta 750 zawartym w rozporządzeniu.
 - 3) Księgi rachunkowe prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy. W księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego ujmować każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Przestrzegać obowiązku obejmowania ewidencją analityczną rozrachunków z wszystkimi kontrahentami oraz ujmowania na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wszystkich wpływających w ciągu roku rachunków i faktur od dostawców i wykonawców z odroczonymi terminami płatności mając na uwadze zasady prowadzenia konta 201 wynikające z rozporządzenia.
2. Zgodnie z wzorem bilansu stanowiącym załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861.) wykazywać w:
- 1) pozycji II.1.1. - nadwyżka budżetu - nadwyżkę budżetu w wyniku osiągnięcia wyższych dochodów (wykonanych) od poniesionych wydatków za dany rok budżetowy (różnica między saldem kont 901 a 902);
 - 2) pozycji II.1.2. - niedobór budżetu - niedobór budżetu w wyniku zrealizowania wyższych wydatków od osiągniętych dochodów (wykonanych) w danym roku budżetowym (różnica między saldem kontem 901 a 902);
 - 3) pozycji II.1.3. - niewykonane wydatki - saldo Wn konta 903 "Niewykonane wydatki" (wydatki niewygasające przed przeksięgowaniem);
- Stany wykazane w pozycjach od 1.1. do 1.4. odzwierciedlają nadwyżkę lub niedobór wykonania budżetu, czyli pozycję II.1.
3. Zapewnić przestrzeganie przepisów wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103) a w szczególności:
- 1) sprawozdania zbiorcze sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych (§ 6 ust. 1 pkt. 3).
 - 2) z wydatków niewygasających sporządzać dodatkowe jednostkowe sprawozdanie w zakresie: wydatki wykonane i wydatki niewygasające (kol. 6 i 10). Wówczas w sprawozdaniu zbiorczym sumowane jest wykonanie z kolumny 6 ze wszystkich sprawozdań jednostkowych (w tym organu).
4. Wydatki ponosić na cele i w wysokości, ustalonej w uchwale budżetowej i w planie finansowym Związku. Zgodnie z przepisami art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) ujęte w budżecie i planie finansowym Związku wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit.
5. W planowaniu dochodów i wydatków, w ewidencji księgowej i sprawozdawczości budżetowej stosować klasyfikację określoną rozporządzeniem z dnia 2 marca 2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.). Poniesione na rzecz pracownika wydatki dotyczące zwrotu kosztów zakupu okularów korygujących klasyfikować w

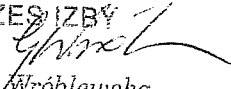
§ 302 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń” z właściwą czwartą cyfrą, zgodnie z tym rozporządzeniem.

6. Egzekwować obowiązek terminowego wnoszenia wpłat z tytułu składek członkowskich przez uczestników Związku.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Zgromadzenie Związku Międzygminnego
Koniński Region Komunalny w Koninie

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska

